

KAPITEL XIII

Menigheden, der er Hans Legeme.

Hvori består Hemmeligheden? Der er adskillige hemmeligheder åbenbaret i Skriften til forskellige tider; men det vi nu skal se på er særligt, hvad der åbenbaredes igennem Paulus i hans fangenskab efter Israels tilsidesættelse i Acta 28. Straks vi begynder af læse Efeserbrevet ser vi, at der omtales mere end een hemmelighed. Struktur-mæssigt fremgår dette som følger:

- A/ a/ Ef.1:9. Faderens viljes hemmelighed (nemlig i tidernes fylde at sammenfatte Sig - under eet Hoved (*anakaphalaioomai*) - ALT i Kristus; jvf. Kol. 1:18-20: ".....Legemets Hoved.....ved Ham forlige de alle ting.....stiftede Fred ved Hans kors' blod").
- b/ Ef.3:3. Hemmeligheden (nemlig Kristus og Hans Legemes Menighed, som foran beskrevet, nemlig i 1:22-3:3).
- B/ Ef.3:4. Kristi Hemmelighed (ikke kundgjort i andre slægter, *således som* den nu er bleven åbenbaret Kristi apostle og profeter ; jvf. Kol.4:3-4).
- (A/ (a/ Ef.3:9. Hemmelighedens Administration (fra evighed skjult i Gud, men *nu* kundgjort ved Menigheden overfor Magter og Myndigheder i de himmelske pladser).
- (b/ Ef.5:32. Den store Hemmelighed (Kristus og Hans Legemes Menighed, nemlig 5:15- 5:32).
- (B/ Ef.6:19. Evangeliets hemmelighed (er forbunden med Kristi hemmelighed i leddet B/, *jævnfør*: ".....bede også for mig, om at der må gives mig ord, når jeg oplader min mund, til med frimodighed at kundgøre **evangeliets hemmelighed**, for hvis skyld jeg er et sendebud i lænker, for at jeg må have frimodighed deri til at tale, som jeg bør".
- Sammenlign hermed Kol.4:3-4, hvor konteksten netop der den samme:
- ".....bede også for os, at Gud vil oplade os en ordets dør til at tale **Kristi hemmelighed**, for hvis skyld jeg også er bunden, for at jeg kan åbenbare den således, som jeg bør tale").

I Efeserbrevet kapitel 3 omtales ~~særligt~~ to hemmeligheder, idet vi i dette kapitel - som vi vil se - skal være opmærksomme på et af de for Paulus så typiske parantetiske indskud. Der omtales som sagt to hemmeligheder:

Kristi hemmelighed:

"Kristi hemmelighed, som i andre generationer ikke blev kundgjort for menneskenes børn, *således som* den nu er bleven åbenbaret Hans hellige apostle og profeter".

Hemmeligheden:

"Administrationen med den Hemmelighed.....,som fra evighed har været **skjult** i Gud.....NU kundgjort"

Ligeledes parallel-stedet i Kol.1:25-26:

"Den Guds Administration.....nemlig.....den Hemmelighed, der var skjult igennem alle tider og generationer, men NU er bleven åbenbaret".

Dette er så væsentlig for vores erkendelse, at vi med fare for gentagelse vil anskue forskellen helt tydeligt som følger:

Kristi hemmelighed

"Kristi hemmelighed VAR kundgjort i andre generationer.

Hemmeligheden

"Hemmeligheden" var IKKE kundgjort i andre generationer, for den havde været *skjult igennem alle generationerne* - ja, skjult "fra evighed" og "igennem alle tider" og endog skjult I GUD.

Kristi hemmelighed var kundgjort i andre generationer, skønt dog ikke åbenbaret i samme omfang og "således som den nu er". Ydermere var Kristi hemmelighed blevet åbenbaret til apostle og profeter, medens Hemmeligheden udelukkende var kundgjort igennem Paulus alene.

Kristi hemmelighed vedrører - som udtrykket indikerer - Hvem Han er og hvad Gud har gjort Ham til; kun Een kender Kristus fuldtud og vi kan kun erkende Ham i samme omfang, som Denne åbenbarer Ham:

"Ingen kender, Hvem Sønnen er, uden Faderen" (Luk.10:22 og jvf. konteksten).

Det endelige mål for Guds forskellige formål er åbenbaringen af Hans Søn. Det var givet adskillige af de Gammel-testamentelige hellige at opfatte noget af herligheden i de profetier, der vedrørte Ham, Der skulle komme: "Abraham", sagde Herren, "frydede sig til at se Min Dag, og han så den og glædede sig" (Johs. 8:56). Men Kristi herlighed kunne ikke kundgøres "således som den nu er", førend Han, Som skulle komme, også var vendt tilbage til de himmelske pladser langt over alt og Gud havde åbenbaret de formål, der vedrørte denne sfære af Hans ophøjelse. Det turde være indbefattet i udtrykket "Kristi hemmelighed" netop det Paulus omtaler i 1.Tim.3:16:

"Stor er den Guds frygtens hemmelighed: Han, Som blev åbenbaret i kød, blev retfærdiggjort i ånd, set af engle, prædikeret iblandt hedninger, troet i verden, OPTAGEN I HERLIGHED".

Dette er det centrale i hemmeligheden vedrørende Sønnen: Han ER sandelig Gud Selv (Heb.1:8); Han var Ordet og Ordet var GUD (Johs.1:1); Han påtog Sig skikkelse af menneske og var menneske (dog uden synd), idet Han blev kød og tog bolig iblandt os og derved aflagde den Herlighed, der var Hans, for vor skyld; hvorefter fuldførelsen af Faderens vilje Han ophøjedes i Herlighed, en Herlighed, der i sfære, omfang og væld udfolder sig for vores øjne gradvist igennem hele Skriften. Den endelige udfolden af "Kristi hemmelighed", "således som den nu er bleven åbenbaret" er tæt forbunden med åbenbaringen af Hemmeligheden, for forholdet mellem Herren og Menigheden, der er Hans Legeme, vedrører Kristus, Som Han nu er; hvor Han er og hvad formålet er med Hans ophøjelse, idet Han Legemes menighed er placeret *med og i Ham* i de himmelske pladser langt over alt.

Kristi hemmelighed var bleven åbenbaret Hans hellige apostle og profeter "ved Ånden", står der i de danske oversættelser.

Hele Skriften er så definitiv og klar vedrørende det faktum, at "drevne af Den HelligÅnd talte hellige Guds mænd" (2.Pet.1:21), at vi måske har lov til at spørge, om det virkelig var nødvendig for troende af Efesernes kaliber at blive informeret herom midt i udredningen af een af Herrens mest vidunderlige åbenbaringer. I grundteksten ser vi, at der *ikke* er nogen bestemt artikel, men at der står en pneumat: "i (eller "ved") ånd". Samme udtryk findes i Ef.2:22 (og Åb.1:10, 4:2, 17:3, 21:10) samt - og navnlig - i 1. Tim.3.16 netop citeret ovenfor, hvor der ikke er tale om, at Herren blev retfærdiggjort "ved Ånden" - nej, Han blev netop retfærdiggjort "i ånd", modsat åbenbaret "i kød" (og denne kontrast mellem "i ånd" og "i kød" er ganske gennemgående i Skriften, jvf. f.eks. 1.Kor.15:35-50, 1.Pet.3:18-4:6). Vi tager udtrykket "i ånd" som betegnelse for tilstand eller sfære og mener, at det bør stå *som indledning*¹⁾ til Pauli åbenbaring af, hvad

1) Dan.2:4 er en illustration af det samme. I ældre oversættelser står der: "Da taledede kaldæerne til kongen på syrisk". Det synes særdeles overflødigt, idet grækere normalt taler græsk og kaldæere normalt talte kaldæisk - eller som det også kaldes: syrisk eller aramæisk". Men - som også 1948 oversættelsen gør opmærksom på idet ordene "på aramæisk" placeres i en parentes - når vi opdager, at alle de efterfølgende kapitler helt til slutningen af kapitel 7 *er skrevet på aramæisk*, så er vi klar over at udtrykket "på aramæisk" skal stå som indledning til det efterfølgende, idet det definerer, hvad der følger efter.

hedningerne *er* " i ånd" " (for vi er det givetvis ikke i kødet) ; og således også strukturelt i balance med udtrykket en Christo Jesuo.

Strukturen for Ef.3:1-13 erkendes da således:

A/ 1. Fange for eder (huper humōn)

B/ Guds Nådens Administration.
Åbenbarelse af Hemmeligheden.

C/ To hemmeligheder;
og to tjenester.

(B/ Hemmelighedens Administration;
Kundgørelse af Guds Visdom.

(A/ 13. Trængsler for eder (huper humōn).

a/ 2. Administrationen blev given

b/ -2-. Mig (Paulus)

(b/ -2. Til eder (eis: "med henblik på"))

(a/ 3. Hemmeligheden kundgjort ved åbenbarelse.

d/ 4. Kristi hemmelighed

e/ 5-. Apostle og profeter (flertal)

f/ -5-6. Hemmeligheden

g/ I ånd (en pneumatī)

h¹/ Fælles-arvinger

h²/ Fælles-legeme

h³/ Fælles-deltagere

(g/ I Kristus (en Christo Jesou)

(e/ 7. Paulus alene (ental)

(d/ 8. Kristi uransagelige rigdomme.

a/ 9- Hemmelighedens Administration skjult fra æonerne (tōn aiōnōn)

b/ -9. Af Gud, Han Som (nemlig ved Kristus¹) skabte alle ting.

c/ 10. Visdom kundgjort ved (dia: "igennem") Menigheden.

(a/ 11. Forsæt vedrørende æonerne (tōn aiōnōn),

(b/ -11. Hvilket Han udførte ved Kristus Jesus.

(c/ 12. Adgang ved (dia: "igennem") Hans (Kristi) Trofasthed.

Førend vi ser nærmere herpå må vi mere indskudsvis undersøge det anvendte udtryk i Ef.3.12 (leddet (B/ (c/) , idet vi oversætter anderledes end den danske oversættelse. På græsk står:

"Adgang med

tillid igennem tēs pisteuōs autou("igennemtroen/trofasheden Hans").

Valget af genitiven her er ikke tilfældig! Pistis betegner både trofasthed og tro, afhængigt af kontekst og konstruktion, f.eks. Rom.3:3:

"Thi hvad? om nogle vare utro, skal deres utroskab gøre Guds Trofasthed til intet".

Her er udtrykket på græsk: tēn pistin tou theou: "Trofasheden Guds", således som det også er oversat; der

1) På græsk er der eftertrykkelig henvisning til "Gud, Han Som skabte alle ting", hvilket nødvendigvis henviser til Kristus, jvf. Kol.1:16.

er ikke tale om tro *på* Gud, men *Hans* Trofasthed.

Rom.4:16:

"Derfor er det af tro (ek pisteuōs), for at det skal være som nåde, for at forjættelsen må stå fast for den hele sæd, ikke alene for den af loven (ek tou nomou), men også for den af Abrahams tro".

Her til sidst har vi udtrykket: tō ("den", nemlig sæden) ek ("af") pisteuōs ("tro") Abraam ("Abrahams") Det er aldeles tydeligt, at der henvises *ikke* til vor tro på Abraham, men til Abrahams egen tro. Ser vi så imidlertid på Rom.3:26 er *samme* græske konstruktion oversat som følger:

"for at Han kunne.....retfærdiggøre den, som er af tro på Jesus"
diakonta ton ek pisteuōs Jesou

Sammenlign hermed Rom.4:16:.....tō.....ek pisteuōs Abraam

Ydermere - når vi ser på Rom.3:26 - har vi umiddelbart forud omtalen af Guds retfærdighed i vers 22, der er oversat således:

"nemlig Guds retfærdighed ved tro på Jesus Kristus, for alle og over alle dem, som tro".

Dette er for det første en unødigt gentagelse; men for det andet står der på græsk: "en Guds (theou) retfærdighed igennem (dia) trofastheden (pisteuōs) Jæsu Kristi (Jesou Christou) til (eis) alle dem troende".

I Gal. 3:22 finder vi samme udtryk (i en kontekst tilsvarende Rom.4:16); igen (i modsætning til f.eks. de engelske oversættelser) lyder den danske oversættelse således:

".....for at forjættelsen skulle af tro på Jesus Kristus gives dem, som tro"
 På græsk:.....ek pisteuōs Jesou Christou gives dem troende.

Umiddelbart forud herfor i vers 21 omtales - og afvises - den hypothetiske mulighed, at retfærdighed skulle være *af loven* (ek nomou), nemlig retfærdighed *ud af* loven som kilde og udspring for retfærdigheden. Men retfærdighed er ikke mulig med oprindelse eller kilde i loven, men derimod (vers 22) har forjættelsen sit udspring og sin oprindelse i eller ud fra *Kristi trofasthed*.

Sammenfattende forstår vi således, at det alle disse steder ikke er *vor* tro på Jesus, der er i centrum, men *Hans* trofasthed, *der er oprindelsen til og det, der udvirker vor adgang, retfærdighed og at vi gives forjættelse*. Lad os endelig prøve at oversætte disse steder i lyset heraf:

Gal.3:21-22:

".....hvis....., da var retfærdigheden virkelig ud af loven. Men Skriften har inde sluttet alt under synd, for at dem, som tro, skulle gives forjættelsen ved (ud af) Jesu Kristi trofasthed".

Rom.3:21-22:

"Men nu er uden lov Guds retfærdighed åbenbaret.....nemlig Guds retfærdighed igennem Jesu Kristi trofasthed, overfor alle dem, som tro".

Rom.3:26:

".....for at vise Sin retfærdighed i den nærværende tid, for at Han kunne være retfærdig og retfærdiggøre den, som er ud af Jesu trofasthed" (d.v.s. Gud retfærdiggør den, som - i tro - klyn-ger sig til *Kristi* trofasthed og plæderer denne, snarere end sin egen tro/trofasthed eller lovens mulighed for at retfærdiggøre. Det er i Kristi gerning, Person og trofasthed, at *vores* tro skal finde sin kilde og oprindelse).

Læseren kan iøvrigt finde samme konstruktion med genitiv følgende steder: Rom.3:3, 4:12, Gal.2:16, Ef.3:12 (der var udgangspunkt for ovenstående), Fil.3:9, Kol.2:12, 1.Tess.3:2,5,7,10, Jakob 2:1. Det kan være oplysende og særdeles interessant, at "tro" mange af disse steder ifølge konteksten snarere bør oversættes med "trofasthed".

Men vi vender tilbage til Ef.3:2-13. Hele denne tekst er, som også markeret i den danske oversættelse, en stor parentes, der er indrammet af udtrykkene: "For denne sags skyld" (vers 1), der gentages i vers 14 ("For denne sags skyld").

Hele Ef.3:2-13 fremstår da som følger, idet vi oversætter mest ordret under tilbørlig hensyntagen til strukturen, grundteksten og eftertrykkene:

"Det er for denne sags skyld, at JEG, PAULUS, KRISTI JESU FANGE FOR EDER, I HEDNINGER

- om (eige: antaget som faktum) I da have hørt om Guds Nådens Administrationen, som blev given mig til eder, at ved (kata: "i overensstemmelse med") åbenbarelse blev kundgjort mig Hemmeligheden.....

(hvoraf I, når I læse det, kunne skønne min indsigt i Den Kristi Hemmeligheden, som i andre generationer ikke blev kundgjort for menneskenes sønner (huiois), således som den nu er bleven åbenbaret Hans hellige apostle og profeter)

.....at i ånd (en pneumatikē)

er hedningerne Fælles-arvinger og et Fælles-legeme og Fælles-deltagere i forjættelsen i Kristus Jesus, igennem (dia) det evangelium, hvis tjener jeg er bleven ifølge (kata) den Guds Nådens gave, den som blev given mig ved (kata: "ifølge; i overensstemmelse med") virkekraften fra Hans magt. TIL MIG - den allerringeste af alle hellige -, blev denne nåde given at forkynde TIL HEDNINGERNE glædeligt budskab om de Den Kristi uransagelige rigdomme og at oplyse¹) om hvilken Administration af den Hemmelighed er, som har været skjult fra æonerne i Gud, Han Som skabte de alle ting; for at (hina: "med det formål") nu skulle blive kundgjort, overfor Magterne og Myndighederne i de himmelske pladser, igennem (dia) menigheden den mangfoldige visdom af Gud, efter (kata: "ifølge; i overensstemmelse med") æonernes forsæt (eller: "ifølge forsæt vedrørende æonerne"), som Han fuldbyrdede i Den Kristus Jesus vores Herre, i Hvem vi have frimodigheden og adgang i tillid igennem (dia) Hans trofasthed.

Derfor beder jeg, at I ikke tabe modet over mine trængsler for eder, hvilket er en ære for eder -.

For denne sags skyld bøjer jeg mine knæ for Faderen...etc." (eftertryk iflg. Rotherham).

Det burde være tydeligt, at vi står overfor en åbenbaring af ganske enestående karakter, idet vi allerede nu kan se lidt af de særlige forhold, der gør sig gældende vedrørende den forsamling, der bærer betegnelsen Kristi Legemes menighed:

- Denne menighed er udvalgt "FØR verdens omstyrtelse", hvorfor formålet med udkaldelsen af denne forsamling går længere tilbage i tid end nogen anden Kaldelse; ja, helt tilbage og identificeret med Kristi forudkendelse til Hans velsignede gerning for os alle.
- Menigheden er velsignet med *enhver* velsignelse, der er åndelig.
- Stedet, hvor disse velsignelser gør sig gældende og hvor denne menighed er placeret er enestående: "i de himmelske pladser", i det Allerhøjeste, hvor Kristus er ophøjet.
- Menigheden er forudbestemt til "Sønneudkærelse" hos Faderen og Han har udvalgt os til at være "hellige og ulastelige" for Hans Åsyn (kat-enōpion; sammensat af enōpion: "værende i syne; i ens tilstedeværelse; ansigt til ansigt"; og kata her i betydningen "overfor imod". Således indeholder katenōpion sammen med autou ("Ham") betydningen: "værende lige overfor Ham, hvor Han er tilstede").

1) Oplyse: photizō fra phos: "lys". På dansk er tilføjet "oplyse alle" i 1907-oversættelsen, men dette er udeladt (formentligt mere korrekt) i 1948. Hvis "alle" skulle bevares må det forstås indenfor kontekstens begrænsning - jvf. også Kol.1:26-27 - samt i tilknytning til epistelens modtagere: "hellige og trofaste".

Alle disse ting er:

igennem JESUS KRISTUS (og lad os aldrig glemme det);
 efter Faderens viljes velbehag;
 til pris for Hans Nådes herlighed,
 som Han benådede os med
 I DEN ELSKEDE,
 I HVEM vi have forløsningen ved Hans blod og syndernes forladelse,
 efter (*kata*) Hans Nådens rigdomme (pluralis på græsk), som Han *rigeligt* tildelte
 os i AL visdom og forstand (*phronēsis*).
 (Ef.1:3-8)

(Alt dette, kære læser, blot i de otte første vers i Efeserbrevet!)

Ovenstående er en del af det, som Paulus henviser til i 3:2:

".....Hemmligheden, således som jeg

foran kortelig har skrevet....."

Vi kan på ingen måde yde de her åbenbarede rigdomme retfærdighed, men - idet vi beder læseren holde strukturen og indholdet af Ef.3:2-13 i erindring - skal vi bemærke visse træk i den forudgående del af epistelen mere systematisk.

Ikke blot er vi udvalgte i Kristus til at være hellige og ulastelige lige overfor Faderens Åsyn (1:4) men dette er forbunden med, at Han

"forudbestemte os til *sønneudkårelse* hos Sig ved (*dia*: "igennem")

Jesus Kristus, efter Sin viljes velbehag" (1:5).

På græsk finder vi: "forudbestemte os til (*eis*: "med henblik på") ADOPTION SOM SØNNER" (*huiiothesia* fra *huios* "søn" og *thesis*: "placering eller konstituering").

"Forudbestemt" er *prohorizō* fra *pro*: "forud" og *horizō*: "afgrænse" (jvf. på dansk ordet "horisont": overgangen eller grænsen mellem himmel og hav/jord). Det er for vidtgående her at komme ind på spørgsmålet om prædestination, men det skal bemærkes, at nøglen til en Skriftmæssig forståelse heraf er at finde i faktum om Guds forud-viden som grundlag for Hans forud-bestemmelse.

Forud-bestemmelse er forbunden med arv (*kleros*), hvilket ord findes i konteksten omkring *prohorizō* og *horizō* de fleste forekomne steder både i GT (LXX) og NT.

Adoption - under henseende til, hvorledes Pauli læsere ville forstå dette i forbindelse med romersk og græsk lov dengang - var en almindelig institution, der blandt andet involverede: 1) indlemmelse i en anden familie; 2) et nyt navn; 3) et nyt hjem og 4) andre og nye privilegier. *Huiiothesia* i græsk lov var ind-adoptionen af en arving udefra, altså en slags testamentarisk handling, der var absolut og *uigenkaldelig* og der var den bemærkelsesværdige forskel mellem den "naturlige" søn i familien og den adopterede søn, at den "ægte" søn kunne tilsidesættes, medens den adopterede søns position var uigenkaldeligt sikret (hele Gal.4:1-7 er interessant læsning i denne sammenhæng).

Den adopterede søn indtrådte således som arving og fik status som første-født med de dertil hørende privilegier. Hele det Skriftmæssige adoptions-begreb er eet af de tydelig beviser for, at Skriften arbejder med mindst tre forskellige sfærer af Kaldelser, for i dem alle finder vi en menighed eller familie af frelste, der har adoptions-og førstefødts position (og det giver sig selv, at i enhver familie kan der kun være een, der har rang af "første-født").

Følgende ting er forbunden med adoption i Skriften, nemlig

- 1) udvælgelsen af arving;
- 2) position som første-født;
- 3) i forbindelse med et borgerskab;
- 4) en særlig for-rang overfor andre forsamlinger i den samme sfære.

Ser vi nu kort på de tre hoved-sfærer omtalt i Skriften er forholdet da således:

JORDEN:

Her finder vi *Israel* som besidder af en række privilegier og "hvem *sønneudkårelsen* (*huiiothesia*)tilhøre" (Rom.9:4). Strukturen her i Romerbrevet forbinder "adoption" med "forjættelser", idet Israels privilegier efter kødet (for i *kødet* har Israel ingen ligemand) er således:

Rom.9:3-5:

A/ Efter kødet (kata sarx), frænder.

B/ De, som jo ere israelitter.

C/ Hvem tilhøre SØNNEUDKÅRELSEN (huiiothesia).

D/ Og Herligheden.

E/ Og Pagterne.

(E/ Og Lov-givningen.

(D/ Og (Guds) Tjenesten.

(C/ Og FORJÆTTELSENE,

(B/ Hvem Fædrene tilhøre

(A/ Og udfra hvem Kristus efter kødet (kata sarx).

Det turde være unødvendigt at gå ind på, hvilke de forjættelser er : de vedrører alle Israels særegne position som Guds udvalgte ejendomsfolk og deres centrale position som arvinger og som Guds hellige og kongelige præsteskab i overensstemmelse med Guds løfter til Abraham, Isak og Jacob samt David. Israel er Guds *førstefødte søn* (2. Mos.4:22 samt talrige andre henvisninger) iblandt folkeslagene på jorden og forbunden hermed er borgerskabet (politeia af polis: "by") i denne nation og den Store Konges stad på jorden: Jerusalem, der er centrum for hele jorden, når det jordiske Kongedømme etableres.

Denne Israels særegne og udvalgte fremtrædende position indebærer *for-rang fremfor andre i den samme sfære*, hvorfor folkeslagene på jorden da også ses at være Israel undergivne (jvf. f.eks. Es.60:12, 61:5-6 samt en række af de milleniske profetier og Psalmer).

DEN HIMMELSK BY:

Dette er en "himmelsk Kaldelse" (Heb.3:1), nemlig himmelsk i karakter, modsat den jordiske Kaldelse. Sammenligner vi Heb.11:9,10,14-16, 12:22 samt Gal.4:26 finder vi, at denne anden sfære er det Himmelske Jerusalem, der er beskrevet i Åb.21. I kontrast til Rom.9, hvor "Adoptionen som sønner" er Israels eksklusive privilegium "efter kødet", har vi i Gal.4 den Adoption, som gælder den del af Abrahams sæd, som *ikke* er efter kødet, men "åndelige" sønner og hvis borgerskab og tilknytning er til "Jerusalem heroventil", som "kommer ned ud fra Himmelen fra Gud"; denne stads indbyggere består af "overkommere": sådanne, som er skredet frem til "fuldkommenheden", d.v.s fuldvoksenhed og har nået målet (teleios). Hele afsnittet i Gal.3:13-4:31 bør omhyggeligt studeres; bemærk, at grundteksten har "sønner" (huioi) i 3:26 og ikke "børn", som der står.

Denne forsamling er "de første-fødtes menighed, som ere indskrevne i Himlene" (Heb.12:23). Denne Kaldelse befinder sig i en sfære, hvor også englernes titusinders skare hører hjemme og i forhold til disse (og jævnfør parallellen til Israel og folkeslagene) besidder "De førstefødtes menighed" for-rang, jævnfør Heb.1:14:

"Ere de (englene) ikke alle tjenende ånder, som udsendes til hjælp for deres skyld, der skulle (mellō: "er i begreb med at") arve (kleroō) frelse"1).

1) Vi skal være påpasselige med ikke umiddelbart at indlægge vore egne ideer om "frelse" her. At "være i begreb med at arve frelse (soteria)", skrevet til troende, der er brødre og delagtige i en himmelsk Kaldelse, tilsiger at der ikke er tale om frelse i evangelisk forstand, men derimod at indtræde fuldstændigt i en arv. Soteria (verbum sozō) betyder også "helbredelse" - et ord der, som vi har set, *også* er tæt forbunden med Herrens Komme i Kraft og Herlighed. Andre interessante leksikon-betegnelser er : "udfrielse", "bevarelse", "sikkerhed", "fremtidig soteria defineret som summen af de kristnes goder og velsignelser indgået i ved Herrens Komme". Jævnfør 1.Pet.1:9,10,11,12, Rom.13:11.

1.Kor.6:3:

"Vide I ikke, at vi skulle dømme engle".

Bemærk, at dette er en del af Pauli strenge formaninger overfor Korinthierne, hvis hele adfærd viste, at de stadig var "babyer i Kristus"; den umiddelbare kontekst (vers 9) er i sin sprogbrug - meget interessant - tæt på Åb.22 vedrørende det Himmelske Jerusalem.

DE HIMMELSKE PLADSER, LANGT OVER ALT:

"Kristi Legemes menighed" er forudbestemt til Adoption som sønner igennem Kristus (Ef.1:3-5); denne menighed er i en sådan grad identificeret med Herren i Hans ophøjelse, at Hans Legemes menighed positions-mæssigt befinder sig "for Hans (Faderens) Åsyn" (Ef.1:4, Kol.1:22), langt over "AL Magt og myndighed etc." (Ef.1:21), hvilket også udtrykker for-rang. Denne forsamlings borgerskab er "i Himlene" (Fil.3:20) og er identificeret som førstefødt igennem Herren (Kol.1:18-19, jvf. Ef.4:13).

Efter disse korte bemærkninger vedrørende lidt af det "sønneudkårelse" indbefatter, vender vi tilbage til Ef.1 og vi ser begrundelsen herfor i Faderens viljes velbehag

"til pris for Sin Nâdes Herlighed, som

Han benådede os med i den Elskede" (1:6).

Igen møder vi et fantastisk udtryk, for "benådede" oversætter echaritōsen (fra charis: "nåde"). Dette verbum charitoō forekommer kun eet eneste andet sted i hele NT, nemlig i Luk.1:28, hvor engelen hilser Maria:

"Hil være dig, du benådede".

De to lejligheder, hvor dette særlige ord anvendes, markerer det som enestående. Ingen kvinde, før eller siden, har været eller kunne nogensinde blive så benådet som den kvinde, der blev Frelserens moder, den kvinde hvorigennem profetien fra 1.Mos.3:15 opfyldtes ligesom også Es.7:14 og 9:6 - og se også i forbindelse hermed 1.Tim.3:16.

Ingen menighed af frelste - udover "Menigheden, der er Hans Legeme" - er så benådet som denne Kaldelse er det "i den Elskede"; andre steder læser vi om Herrens Nâdes rigdomme, men det er forbeholdt Efeserbrevet at åbenbare Herrens Nâdes "overvættes (hyperbolē) rigdomme" (2:7) og Kristi "uransagelige rigdomme" (3:8).

I tilknytning hertil åbenbares da for os, at disse rigdomme af nåde overfor os finder sin begrundelse i en beslutning, som Faderen har truffet hos Sig Selv med henblik på (eis) i tidernes fylde at oprette en særlig Administration. Denne fremtidige Administration (oikonomia) består i at Faderen vil sammenfatte Sig alt i Kristus (Ef.1:9-10).

Der er flere ting vi må mærke os her:

Det er Faderen, Der I SIG SELV har fattet denne beslutning, der defineres som Hans Viljes Hemmelighed, som nu kundgøres i forbindelse med åbenbaringen af den nuværende Hemmelighedens Administration. Vi ser bedre forbindelsen mellem disse to Hemmeligheder således:

Faderens Viljes Hemmelighed: beslutning fattet hos Ham Selv om - i tidernes fylde - at oprette en Administration, der går ud på at SAMMENFATTE - SIG - UNDER KRISTI OVER-HOVED de alle ting.

Hemmeligheden: Kristus som HOVED for Menigheden, der er Hans Legeme:

MED KRISTUS

levendegjort

oprejste

placeret i de himmelske pladser.

I KRISTUS

Fælles-arvinger

Fælles-legeme

Fælles-deltagere

Faderens Viljes Hemmelighed er "at sammenfatte Sig alt i Kristus", hvilket er oversættelsen af et usædvanligt ord, der *kun* forekommer her i hele NT i denne form¹⁾: aorist inifinitiv medium: anakephalaiōsasthai,

1) Ordet forekommer *ellers kun* i Rom.13:9 i præsens passiv, oversat med "sammenfattes".

fra ana: "op" og kephalaioōmai, der er den verbale form af kephale: "HOVED", der netop er den særegne titel forbunden med Kristi ophøjelse "langt over alt" og i den højeste Herlighed; betydningen er - under henseende til verbets form - at Faderen har fattet beslutning

".....hos Sig Selv med henblik på at oprette en

Administration i tidernes fylde, nemlig at OPSUMMERE UNDER (KRISTI) OVER-HOVED FOR SIG SELV de alle ting i Den Kristus".

Det er ta panta¹⁾: "de alle ting", nemlig nogle specifikke "alle ting", der her er for øje; hvilke ting det er, fremgår af konteksten: "de ting, som er i Himlene, og de ting, som er på jorden, I HAM". Kun de ting, der er i Kristus vil således engang alle blive opsummeret under Hans OverHoved, hvilket indikerer, at denne fremtidige Administration vil se Kristus ikke "blot" som Hoved for Menigheden, der er Hans Legeme, men også til sidst som Hoved for alle frelste, uanset sfære og Kaldelse i tidligere Administrationer. I så henseende ses Hans Legemes Menighed at foregribe i den nuværende Administration, hvad der vil gøre sig gældende for alle Guds egne i en senere Administration (dette er iøvrigt et Guds "princip" - så at sige -, som kan erkendes i mange sammenhænge: gennemgående ser det ud som om at Herren ofte arbejder meget progressivt og bl.a. lader mange endelige formål blive forudskygget på en "mindre" skala først).

For nuværende er Kristus siddende ved Guds højre hånd i de himmelske pladser - og større ophøjelse gives ikke. Hans Legemes Menighed ses ligeledes - i Guds øjne og formål - at være placeret i samme sfære i Ham. Kristus er hvad denne sfære og forsamling angår nu Hoved over *alle ting* (panta; ingen bestemt artikel) vedrørende menigheden, der er Hans Legeme (Ef.1:22), ligesom - i denne ophøjede sfære - *alle ting* (panta), inklusive Magter og Myndigheder og hele resten af det himmelske aristokrati i både denne og den kommende æon, er lagt under Hans fødder i og med Hans placering ved Guds højre hånd og Hans ophøjelse langt over alt. Det er væsentligt for os at erkende, at i Guds formål *er* alle ting blevet Sønnen underlagt, uagtet at

" nu, endnu ikke se vi, imidlertid, de alle ting (ta panta) underlagte Ham" (Heb.2:8; eftertryk ifølge Rotherham),

hvilket da også tydeligt kan erkendes af os blot i denne verden. Troens øjne ser imidlertid klart, at Guds formål og løfter står fast, idet vi erkender, at hvad Gud *tilregner* som faktum i Sine formål, vil ligeså sikkert ske, som det der allerede *er* sket, uagtet at der måtte være en tidsmæssig forskydning mellem det, vi *på menneskers vis* nødvendigvis ville betegne som henholdsvis noget *aktuelt* og noget *potentielt* (jævnfør Rom.4:17: "Gud....Som levendegør de døde og kalder det, der ikke er, som om det var").

Guds beslutning er "I HAM" (Ef.1:10), hvorefter vers 11 fortsætter:

" i Hvem vi også have

fået arvelodden" (1948 oversættelsen har: "i Ham har vi også fået vor arvelod").

På græsk er brugt ordet kleroomai, der er i medium passiv og betyder "at få ved lod", "at opnå" eller "besidde som arv". Da kleroomai kun forekommer således her i hele NT, er det interessant at se lidt på LXX. I 1.Sam.14:42 kastes der lod mellem Saul og Jonathan og "så *ramtes* Johathan", d.v.s. det var Jonathan, der blev udtaget ved loddet. Her finder vi kleroomai, der oversætter det hebraiske lakad "at tage" i niph'al eller den passive form: "ramtes" eller "blive taget" modsat aktiv "at tage". Udover 1.Sam.14:41 og 42 er der seks andre forekomster, hvor dette ord benyttes om at blive udtaget ved lod (Jos.7:16,17,18,

1) HelligÅndens brug af den bestemte artikel er ligeså betydningsfuld som al anden Skrift og det er et tab for læseren, at dette ikke fremgår af den danske oversættelse. Som eksempel på forskellen mellem panta: "alle ting uden forbehold" og ta panta: "de alle ting - nemlig visse efter konteksten begrænsede alle ting", jævnfør følgende:

Rom.8:28:

"Alle ting (panta, uden artikel) samvirke til gode.....etc."

Rom.8:32:

"Han, Som jo ikke sparede Sin Egen Søn, men gav Ham hen for os alle, hvorledes skulle Han ikke også med Ham skænke os *alle ting*" (ta panta: "de alle ting", nemlig alle sådanne specifikke ting, som *kan* skænkes MED KRISTUS som vores Frelser).

1.Sam 10:20,21). I lyset heraf synes Ef.1:11 at indicere noget endnu mere vidunderligt: det er ikke blot os, der har opnået en arvelod, men vi er blevet taget af Gud til at være *Herrens* arvelod! For en interessant mulig parallel hertil finder vi i 4.Mos.18:20

"Herren sagde fremdeles til Aron: "Du skal ingen arvelod have *i deres land*, og der skal ikke tilfalde dig *nogen lod* iblandt dem: JEG SELV er din arvelod og del blandt israelitterne" ¹⁾(eftertryk iflg. Rotherham).

Denne arvelod er forbunden med, at vi er dertil

" forudbestemte efter Hans forsæt, der virker de alle ting (*ta panta*) efter Sin viljes råd, for at (*eis*) vi skulle være til pris for Hans Herlighed, VI, SOM FORUD HAVDE HÅBET PÅ KRISTUS" (1:11,12; eftertryk iflg. Rotherham).

1948 oversættelsen har: "vi, som allerede tidligere havde håbet på Kristus". Vi kan desværre ikke helt ignorere de noget ubehjælpssomme "forklarende!" noter hertil i den danske oversættelse. Hvis man virkelig mener, at "vi" i 1:12 henviser til jødiske troende, *modsat* "I" i vers 13, der skulle vedrøre hedningerne, så må hele det forudgående også vedrøre de jødiske kristne, i modsætning til de hedningetroende, der således ikke skulle inkluderes i udtrykkene "vi" og "os" og "vor".

Bortset fra at allerede epistelens adresse ville lade os formode, at den vedrørte hedningetroende, skal vi dels - hvis dette er et tvivls punkt for læseren - anmode ham om at gennemlæse både Efeserbrevet og parallel-epistelen til Kolossenserne under forsøg på omhyggelig sondring mellem "vi" og "eder"; dels lad os blot kort notere følgende, der burde tale for sig selv (idet understregninger tilsvarende samme ord i grundteksten):

Efeser-brevet.

".....udvalgt OS.....til at være hellige og ulastelige for Hans Åsyn" (1:4)

".....Sin Nådes Herlighed, som Han benådede OS med i den Elskede (agapaō), i Hvem VI have forløsningen ved Hans blod, syndernes forladelse.....

.....i Hvem VI have fået arvelodden (kleroō-mai)" (1:6-11).

Kolossenser-brevet.

".....fremstille EDER hellige og ulastelige og ustraffelige for Hans Åsyn" (1:22).

".....idet I styrkes.....og takke Faderen, Som gjorde JER dygtige til at have del i de helliges arvelod (kleros) i Lyset, Han, Som udfriede OS af Mørkets magt og satte OS over i Sin kærligheds (agapē) Søns kongedømme, i Hvem VI have forløsningen, syndernes forladelse" (1:11-14).

Idet vi således vender tilbage til Ef.1:11,12, virker det helt uden sammenhæng med brevets indhold iøvrigt, at Paulus skulle yderligere definere - om vi følger den danske oversættelse her - sådanne, der var forudbestemte efter Faderens forsæt til pris for Hans Herlighed, som "vi, der forud (eller tidligere) havde håbet på Kristus".

Det er ikke muligt at være troende eller hellig uden "håb på Kristus". Det er meningsløst at tale om "vi, som tidligere havde håbet på Kristus". Ydermere står der på græsk en tō Christō: "håbet I DEN KRISTUS" Meningen turde - igen - være noget langt mere forståeligt og vidunderligt, hvis vi erindrer, at på græsk er brugt ordet proelpizō, sammensat af præpositionen pro med elpizō. Pro benyttes til at angive position på tre måder:

foran/forud, hvad angår *sted*;

foran/forud, hvad angår *tid*;

foran/forud, hvad angår *rang eller værdighed*.

1) Til læserens egne overvejelser skal følgende gerne fremhæves: Udsagnet om Herren Selv som arvelod udsiges først til Aron, der jo netop er den eneste med adgang til det Allerhelligste; og vi henviser senere til denne fodnote.

Dernæst siges det samme til Levis stamme, *men først efter og begrundet i* at Levi stamme udskiltes til Herren til at bære Arken og stå for Hans Åsyn til at tjene Ham og velsigne Ham (5:Mos.10:8-9). Levi mistede senere dette arvelods-privilegium, der i det Nye Tempel i tusindårsriget kun vil være knyttet til den trofaste del af Levi stamme, nemlig Zadoks efterkommere (Ez.44:28).

Konteksten må nødvendigvis afgøre dette for os. Konteksten taler om et forsæt og et formål, der er enestående i hele den åbenbarede Skrift, og om besegling af ARV - og alt dette til pris for Hans Herlighed. Derfor er det vores mening, at proelpizō skal forstås i forbindelse med den tredje betydning af pro. Bemærk, at der på græsk er et markant eftertryk på udtrykket således oversat: "vi, som havende for-rangshåbet i Kristus" og dette eftertryk bør indgå i overvejelserne.

Lad os endelig bemærke, at ordet "forud-bestemme" forekommer to gange, hvorfor vi struktur-mæssigt kan se, at Guds vidunderlige accept af os *I Den Elskede* tilsvares af vores tilstand vedrørende vores håb *I Kristus* som værende et for-rangshåb: et håb som medlemmer af Kristi Legemes menighed, der hvad angår ophøjelse, værdighed og placering er "så meget bedre" end andre håb - om vi prøver de ting, der er forskellige.

Ef.1:5,6:

- A/ Forudbestemte til Adoption
- B/ Efter Sin viljes velbehag
- C/ Til pris for Sin nådes Herlighed
- D/ BENÅDEDE (charitoō) I DEN ELSKEDE (en tō ēgapēmenō)

Ef.1:11,12:

- (A/ Forudbestemte til Arv
- (B/ Efter Hans forsæt.....Sin viljes råd
- (C/ Til pris for Hans Herlighed
- (D/ VI HAVENDE FOR-RANGSHÅBET I DEN KRISTUS (en tō Christō))

Endelig - idet vi som sagt ikke her finder grundlag for sondring mellem "judekristne" og hedninge-troende på basis af udtrykkene "vi" og "eder" - skal vi i overensstemmelse med adskillige engelske oversættelser her i forbindelse med Ef.1:11,12 anerkende 1), at Paulus har et af sine karakteristiske parantetiske indskud:

"for-

udbestemte efter Hans forsæt.....for at vi skulle være til pris for Hans Herlighed, vi, som havende for-rangshåbet i Den Kristus, i Hvem også I

(da I hørte Sandhedens ord, evangeliet om eders frelse),

i Hvem I også, da I bleve troende, bleve

beseglede med Forjættelsens hellige ånd" (Ef.1:12,13).

Denne besegling er yderligere defineret som "pant på vor arv, til ejendommens forløsning, til pris for Hans Herlighed". Det lyder betagende, men - kære læser -, hvad betyder det?

Beseglingen er, som vi umiddelbart ville forstå det, Guds autoritative og endegyldige handling: seglet er sat og indholdet dermed fastsat under seglets udtrykte myndighed. Beseglingen er sket med (mere ordret):

"Forjættelsens ånden, den hellige",

hvilket ikke nødvendigvis betegner HelligÅnden personlig

(selvom der er dobbelt bestemt artikel på græsk), men mere sandsynligt beskriver Forjættelsens ånden som hellig (idet vi erindrer at den basale betydning af at være "hellig" er adskilt til Gud); denne ånd - indgivet os da vi blev troende - er nemlig et *pant*, hvilket udelukker HelligÅnden personlig og viser, at i denne Administration er "forjættelsens ånden" een af HelligÅndens gaver, modsat andre - nemlig "bevis-mæssige" typer af gaver - i en anden Administration (f.eks. 1.Kor.12:4-11).

Ordet "ånd" som et pant forekommer ikke kun i Efeser-brevet, men vi har i Rom.8 en omtale, der kaster lys på forståelsen af Ef.1:13. I Rom.8:15-17 læser vi om vor "Adoptions ånd" (pneuma huio-

1) Også de danske oversættelser, omhyggeligt læst, anerkender denne parantes og knytter udtrykket " i Hvem også I" til beseglingen.

thesia) og at HelligÅnden Selv vidner til-sammen med vores ånd, at vi er Guds børn:
Rom.8:15-17

A/ SØNNER

a/ I modtog
b/ Sønneudkårelses ånd
(a/ i hvilken vi råbe
b/ Abba, Fader

B/ ÅNDEN SELV vidner sammen med vor ånd.

(A/ ARVINGER

a/ Vi ere Guds børn
b/ Men når vi ere børn
(b/ ere vi også arvinger
(a/ Guds arvinger og Kristi medarvinger.

Struturmæssigt balanceres dette afsnit med Rom.8:22-28, hvor bl.a. forekommer: "vi forvente en Sønneudkårelse". Konteksten tydeliggør, at hvor Rom.8:15-17 taler om en "sønneudkårelses ånd", som vi besidder nu i dette liv, så taler Rom.8:23 om den bogstavelige og fremtidige Adoption eller Sønneudkårelse, som vi nu venter på og sukker efter. Og denne Sønneudkårelse defineres som "vort legemes forløsning", som vi vil opnå ved vores opstandelse. Ydermere omtales vi som dem, der "have Åndens førstegrøde" og dette er tydeligt i vores nuværende tilstand; vi besidder "Adoptions ånd", hvilket er "Åndens førstegrøde": og førstegrøde er netop et pant på den efterfølgende høst.

Foreløbig forstår vi således, at dengang vi blev troende, da indgaves der os en forjættelsens ånd, der tilsiger os, at selve dette, at vi erkender os selv som Guds børn, denne overbevisning er ikke fantasi, men indgivet os som pant og forsmag - så at sige - på at vi i opstandelsen indtræder i et bogstaveligt og virkeligt forhold til Faderen som sønner og arvinger i Kristus, hvilket vi for nuværende "kun" kan gøre i ånd, idet vi endnu ikke har opnået "vort legemes forløsning".

Vi har således et "pant på vor arv" og dette pant - nemlig beseglingen og vor deraf følgende absolutte vished om, at dette er sikkert - er et pant på vor arv

" med henblik på (eis) ejendommens for-

løsning" (Ef.1:14).

Udtrykket er ejendommeligt og spændende. "Forløsning" er apolutrōsin, jævnfør Rom.8:23 ("vort legemes forløsning"; samme ord). Ordet som substantiv forekommer ialt 10 gange i NT (den interesserede læser henvises til: Luk.21:28, Rom.3:24, 8:23, 1.Kor.1:30, Ef.1:7,14, 4:30, Kol.1:14, Heb.9:15, 11:35). Det er oversat med "Forløsning"; "Genløsning" og "Befrielse" og benyttes dels om den forløsning fra synd og død, som Kristus har udvirket for os, dels om den forløsning, der finder sted i og med vor opstandelse. Ordet, der er oversat "ejendommen" er peripoiēsis; vi bør kort se de andre forekomster af dette ord:

1.Tess.5:9 ".....ikke til (eis) vrede, men til (eis) at vinde frelse"(1948: "til at få frelsen i eje").

2.Tess.2:14 ".....for at (eis) I skulle vinde.....Herlighed" (1948: "få.....Herlighed i eje")

Heb.10:39 "Men vi ere ikke af dem, som unddrage sig til fortabelse¹⁾, men af dem, som tro, til (eis) sjælens frelse" (1948: "vinder deres sjæle").

1) Hvis læseren ikke fuldstændig skal misforstå denne tekst, bedes konteksten omhyggeligt studeret: udholdenhed, frimodighed, belønning. Her er tale om den *troendes* fremadskriden mod fuldkommenhed eller målet, hvilket karakteriserer hele Hebræerbrevet. Unddragelse medfører - som vi tidligere har været inde på - TAB (men ikke *fortabelse*).

Bemærk at opnåelse af forjættelsen (Heb.10:36) er forbunden med udholdenhed; og det at leve af tro (vers 38, nemlig det daglige fortsatte liv) er med henblik på sjælens "frelse" eller "vinding", hvor det bestemt ikke drejer sig om frelse i "almindelig" evangelisk forstand, men netop at nå målet.

1.Pet.2:9 "I ere en udvalgt slægt, et kongeligt præsteskab, et helligt folk, et folk til (eis) ejendom".

Hertil kan vi tilføje de to forekomster af verbet (Acta 20:28, 1.Tim.3:13), der begge steder oversættes med "erhverve".

Læseren bedes nu bemærke, at 1.Pet.2:9 - som vi før har omtalt - er et direkte citat fra LXX 2.Mos.19:3-6, hvor Herren kundgør Sin pagt med Israel at de skal være Ham "et særligt folk" eller "et ejendomsfolk". Dette udtryk er på hebraisk s'gullah, der oversættes her - og mange andre steder - i LXX med peripoēsis. Vi har set, at s'gullah bærer betydningen "en skat erhvervet til ejendom" og vi henviser læseren til den tidligere omtale af dette ord, hvorefter det er tydeligt, at der er tale om *Herrens* erhvervelse til Sig Selv af Israel som Sin ejendomsskat. Erhvervelse og opnåelse af noget kostbart i Erhververens øjne er klart en betydningsfuld del af indholdet i peripoēsis, som det fremgår af brugen af dette ord. Ydermere er ordet *hver gang* forbunden med præpositionen eis, der altid bærer betydning af noget mål-rettet¹⁾.

Vender vi således rustet tilbage til Ef.1:14, begynder vi at forstå (og sammenlign med Ef.1:11!), at det er *os*, der er *Herrens* skat erhvervet til ejendom i den sfære, der er langt over alt. Muligvis ligger ydermere den tanke bagved, at sådanne, der i hver sfære besidder Sønneudkårelsen og den dermed forbundne stilling som arvinger, disse første-fødte (*Israel* på jorden; *Bruden* i den himmelske sfære, hvor englene befinder sig - og senere på jorden; og *Kristi Legemes menighed* i de himmelske pladser langt over alt), de er alle Herrens EGEN arv.

Dette bestyrkes af det særlige udtryk i Ef.1:14: "pant på vor arv med henblik på forløsningen af ejendommen". Hvis vi i overensstemmelse med den tanke, der ligger bag brugen af ordene "forsegling" og "pant" taler om ikke "FOR" - men "INDløsning" af denne ejendomsskat, da er den betagende tanke dette, at Gud Selv så at sige her og nu har erlagt et depositum og at den endelige sum vil blive os udbetalt i opstandelsen - og vor modtagelse af den fulde udbetalte arv består i, at vi får HERREN SELV "som løn" i og med at Han tager os som SIN arv. *Hvorledes* kan ikke siges; ja, vi kan knap nok fatte, hvad der er blot nogle få af de realiteter, der synes at antydes gennem HelligÅndens betagende sprogbrug. For os er det tilstrækkeligt, at disse ting åbenbart er forbunden med Hans Nådes *overvættets* rigdomme og til pris for *Hans* herlighed. Strukturen for Efeser-brevets første 14 vers erkendes da således:

A¹/ 1:3-6 FADEREN

- A/ a/ Velsignet (eulogētos) være Gud.
- b/ Den troende velsignet - I KRISTUS.
- B/ c/ Faderens udvælgelse - Os.
- d/ Faderens formål - HELLIG.
- e/ Faderens motiv - KÆRLIGHED.
- (B/ (c/ Faderens forudbestemmelse - Os.
- (d/ Faderens formål - ADOPTION.
- (e/ Faderens motiv - VELBEHAG.
- (A/ (a/ Til pris for Sin Nådes Herlighed.
- (b/ Den troende benådet - I DEN ELSKEDE.

A²/ 1:7-11 SØNNEN

- C¹/ Forløsning I HVEM (en hō).
- D¹/ I overensstemmelse (kata) med Hans Nådes rigdomme.
- C²/ Hans Viljes hemmelighed.
- D²/ I overensstemmelse (kata) med Hans velbehagelige beslutning.
- C³/ Udvalgt som arv I HVEM (en hō).
- D³/ I overensstemmelse (kata) med Hans forsæt.

A³/ 1:12-14 HELLIGÅNDEN

- E/ Til pris for Hans Herlighed.
- F/ For-rangshåbende.
- G/ f/ Hørende { Sandhedens ord.....
- g/ Troende { Eders frelse.
- (G/ (f/ Beseglede { Forjættelsens hellige ånd.....
- (g/ Pant { Vor arv.
- (F/ Ejendommens forløsning
- (E/ Til pris for Hans Herlighed.

1) eis har basal betydning af bevægelse *henimod* et sted eller et mål; således oversættes eis: "med henblik på"; "henimod"; "hertil"; "til".

Lad os herefter notere, hvad det er Paulus beder om efterfølgende hele denne åbenbaring:

".....at vor Herres Jesu Kristi Gud, Herlighedens Fader, må

1) give eder visdoms og åbenbarelses ånd i erkendelse af Ham,

2) gøre eders hjertes øjne oplyste til at kende

A) hvilket det håb er, som Han kaldte eder til,

B) hvilken Hans arvs herligheds rigdom er iblandt de hellige,

C) og hvilken Hans krafts overvættes storhed er overfor os, som tro" (Ef.1:17-19).

1) Det er Faderen, Der skal *give* os "en visdoms og åbenbarelses ånd" (ingen bestemt artikel på græsk), hvilket vi forstår som en lære-villig ånd, der indgives os for at vi måtte forstå (jvf. Kol.1:4,9) og denne gave får vi - om Faderen vil - "i erkendelse af Ham", nemlig Kristus. Der er en parallel i Åb.19:10:

"Jesu vidnes-

byrd er profetiens ånd".

Dette vedrører ikke Jesu Eget vidnesbyrd, for det er noget engelen og andre siges at besidde (".....jeg.....og dine brødre, som have Jesu vidnesbyrd"). Profetiens ånd er vidnesbyrdet *vedrørende* Jesus; ligeledes er "visdoms og åbenbarelses ånd" givet "i erkendelse af Ham".

2) Oplysning af vore hjertes øjne: henvisningen til hjertet (og sammenlign Es.6:9-10 citatet overfor Israel) antyder, at spørgsmålet om denne oplysning er mere vedrørende vores viljesmæssige disposition end vedrørende intellektuelle evner. Formålet med dette er trefoldigt og vedrører at vi måtte *kende* (*oida*: "opfatte", "se med vort indre øje" og jvf. vores tidligere omtale af ordet *oida*) forskellige ting.

A) "Hvilket det håb er, som Han kaldte eder til". Håb er forbunden med Kaldelse både her og i Ef.4:4 ("kaldede til eet håb i eders Kaldelse" - og *ikke* andres Kaldelse!). Vi bemærker, at det er "det håb, som HAN kaldte" os til. Som tidligere omtalt er det tydeligt, at vi her står overfor noget helt nyt, når de troende i Efesus pludselig *nu* skulle være genstand for forbøn, for at de skulle erkende, hvad deres håb var. Det håb og den Kaldelse, der *nu* vedrørte dem - som med-lemmer af Kristi Legemes menighed - var forbunden med hele åbenbaringen af Hemmelighedens Administration og en tidsperiode, en ophøjelse og en sfære, der hidtil havde været skjult.

Vi noterer, at det er (ordret) "Hans Kaldelses håb". Håb ser frem i forventning, men er samtidig tæt forbunden med tro. Ser vi et øjeblik på en anden Kaldelse, nemlig den himmelske Kaldelse i Heb.3.1, så lærer vi om dem, der besad denne Kaldelse:

"I tro døde alle disse uden at have opnået forjættelserne" (11:13),

men disse hellige "så dem (forjættelserne) langt borte". I 11:1 læser vi, at

"tro er en fortrøstning til det,

som håbes".

Det græske ord oversat "fortrøstning" (1948: "fast tillid"; i ældre oversættelser "bestandighed") er hupostasis, hvilket direkte betyder "substans" (samme ord, blot fra latin), nemlig den underliggende virkelighed eller realitet.

I Heb.1:1-3 læser vi om Kristus, at Han er

"Hans (Guds) Væsens udtrykte billede".

Her sammenstilles to spændende ord på græsk: "Væsen" er nemlig hupostasis; og "udtrykte billede" oversætter charaktēr. Dette sidste ord kommer fra et ord, der betyder "at indgrave" og vi kender det selvfølgelig fra dansk (karakter og diverse former heraf). Den danske oversættelse "ud-trykte billede" er særdeles god. I lyset heraf forstår vi måske lidt af "Guds frygtens hemmelighed" (1.Tim.3:16). Gud er Ånd og Gud er usynlig. Kristus er "Gud åbenbart (nemlig gjort "åbenbar") i kød" og Kristus er således Guds "charaktēr" øjensynliggjort. Guds usynlige hupostasis, d.v.s. Hans "Væsen", Hans "Substans", den "understående" (på dansk siger vi "under-liggende") virkelighed, selve det Gud ER (jvf. Hans Egen definition af Sig Selv: "JEG ER") alt dette er gjort synligt, åbenbart og ud-trykkeligt igennem Kristus. Herren Jesus

Kristus er ikke "en del af Gud", nej, Kristus ER Gud Selv - manifesteret for os i kød, synbar, åbenbar, Guds "charaktēr". Vi skal ikke gå let henover Herrens gentagne udsagn om Hans samhørighed med Faderen, Hans Eenhed med Faderen etc. *Dette er virkelighed*: Faderen og Sønnen ER Eet: de to sider af den Ene Gud og HelligÅnden er den Tredje manifestation.

Vedrørende hupostatsis er det endeligt interessant at det dengang også benyttedes juridisk som terminus technicus for et skøde på en ejendom; Heb.11:1 kunne således oversættes med

"tro er substans af det, som

håbes" (eller mere frit: "skøde på det, som håbes").

Dette bringer os tilbage til Ef.1:18: "det håb, som Han kaldte eder til", for håb kan netop ikke adskilles fra tro og fra de ting, som vi tror på. Vores håb og "Hans Kaldelses håb" må være forbunden med forståelsen af den nye Administration og indholdet af de velsignelser, der vedrører Kristi Legemes menighed. Ser vi ikke vores Kaldelse tydeligt, hvorledes kan vi da vandre "Kaldelsen værdig" og hvorledes kan vi da til enhver tid gøre rede for vores håb?

B) "Hvilken Hans arvs herligheds rigdomme (pluralis på græsk) er iblandt de hellige".

Vi har set, at det ikke så meget er *os*, der har *opnået* en arv, men snarere at vi er blevet *taget* til at være en arv, nemlig Herrens (Ef.1:11). Her er det stadig "arv", der er hovedtemaet, men Pauli bøn beskæftiger sig navnlig med, hvad der er denne Herrens arvs "herligheds rigdomme". Dette oplyses ikke direkte, hvorfor vi kun kan håbe at se noget deraf, om Gud vil. Vores forståelse heraf vil ikke nødvendigvis være læserens, hvorfor meget af det følgende bringes frem til overvejelse for den enkelte.

På græsk er der brugt flere bestemte artikler, der er svære at få frem på dansk:

ho ploutos tēs doxēs tēs klēronomias autou en tois hagiois
rigdommene Herlighedens arvns Hans iblandt de hellige

Ser vi på de andre steder i fængselsbrevene, hvor "Herlighedens rigdommene" omtales, så finder vi følgende (mere ordret):

Ef.3:16 "at Han (Faderen) vil give eder efter (kata) Sin Herlighedens rigdommene mægtigt at styrkes ved Hans Ånd i (eis) det indvortes menneske".

Kol.1:27 "hvilke Herlighedens rigdommene denne Hemmelighedens er iblandt hedningerne, som er Kristus i eder, Herlighedens håbet".

Det er velsignet sandt, at Kristus er "i os" og at vor bøn må være at

"Kristus må bo igennem (dia) tro-

en i eders hjerter" (Ef.3:17).

Men dette er ikke nødvendigvis meningen i Kol.1:27, hvor "Kristus i eder" snarere skal oversættes med "Kristus iblandt eder" (idet vi har en med pluralis, der de fleste andre steder oversættes med "iblandt", hvilket er den grammatiske hovedregel). Som endelig realitet er Kristus ikke "iblandt os" førend vi aktuelt er indgået i vores opstandelses-velsignelser i de himmelske pladser; og Kristus "iblandt" os er da også knyttet til Hemmelighedens Administration, der netop karakteriseres ved at Kristus er *Hoved* for Sit Legemes menighed. Derudover påtrænger sig ved læsning af Skriften i stigende grad den opfattelse, at "Herlighed" ikke blot bærer betydning af Gud-Væsenlig kvalitet, men også er en virkelig *sted*-betegnelse, jævnfør f.eks.

Fil.4:19 "Men min Gud skal fuldelig give eder alt, hvad I have nødig, efter (kata) Sine rigdomme i Herlighed, i Kristus Jesus" (mest ordret).

Kol.3:4 "Når Kristus, vort Liv, åbenbares, da skulle I også åbenbares MED HAM i Herlighed" (og dette er iøvrigt præcist Kristi Legemes menigheds udtrykte håb!).

Søger vi at sammenstille disse forskellige ting, bemærker vi, at de to af stederne er der tale om, hvad Faderen måtte give os *i overenstemmelse med* (kata) disse Herlighedens rigdomme. Så at sige besvares spørgsmålene: *hvilke* rigdomme benyttes som målestok for de heromtalte gaver? eller *hvoraf* gives gaverne?

	<u>Gaven</u>	<u>I overensstemmelse med</u>	<u>Formål</u>
Ef.3:16	"give eder mægtigt at styrkes ved Hans Ånd"	"Sin Herlighedens rigdommene"	"Med henblik på det indvortes menneske"
Fil.4:19	"fuldelig give eder alt"	"Sine rigdommene i Herlighed"	"hvad I have nødig"

At det netop er *de* rigdomme, der vedrører Herligheden, der er forbunden med Guds gaver til medlemmerne af Kristi Legemes menighed, er mere forståeligt, når vi ser, at de samme rigdomme også er forbunden med Kristi arv og Hemmelighedens Administration, der var skjult igennem alle generationer og tider. Men lad os se videre:

	<u>Hvad arven indeholder</u>	<u>Hvor arven forefindes</u>
Ef.1:18	"de rigdomme, der er Herlighedens"	"iblandt de hellige" (<u>en tois hagiois</u>)
	<u>Hvad Hemmeligheden indeholder</u>	<u>Hvor Hemmeligheden forefindes</u>
Kol.1:27	"de rigdomme, der er Herlighedens"	"iblandt hedningerne" (<u>en tois ethnesin</u>)

↓

"HVILKET ER KRISTUS IBLANDT EDER,
HERLIGHEDENS HÅB" (eller: "Håbet om Herligheden")

Herlighedens rigdomme lader således til at bestå blandt andet i følgende:

- at Kristus finder SIN arv blandt "de hellige";
- at disse hellige er hedninger, der er udkaldte og forbundne med Hemmelighedens Administration, hvor Kristus er Hoved, hvorfor disse hedninger udgør I KRISTUS et "Fælles-Legeme", er "Fælles-arvinger" og "Fælles-deltagere";
- at Kristus derved er "iblandt" disse hedninger I HERLIGHEDEN og *realiseringen* heraf er en del af Kristi Legemes menigheds håb (jvf. Kol.3:4).

Det er velsignet sandt, at Kristi arv er "iblandt de hellige", men der ligger noget yderligere og meget spændende i dette udtryk.

Tōn hagiōn kan på græsk være både masculinum, femininum og neutrum og kan således udtrykke både en "hellig" person og et "helligt" sted. I Heb.9:24,25 læser vi om "helligdomme", hvilket ved den sproglige figur "pluralis majestatis" betyder Det Allerseligste¹⁾, således som også konteksten aldeles tydeligt tilsiger os. Følgende steder benyttes ordet hagion i Hebræerbrevet i neutrum, og i pluralis: 8:2, 9:2,3,8,12,24,25, 10:19, 13:11.

Anti-typen på den jordiske helligdom er Himmelen selv: "en afbildning og en skygge af det himmelske" (Heb.8:5), idet Himmelen selv er den helligdom og det sande Tabernakel, hvilket Herren har oprejst (8:2) og det er *der*, hvor Kristus har taget sæde på højre side af Majestætens trone i Himlene, hvilket netop også er det sted, hvor Hemmelighedens menighed vil indgå i sin arv.

I Ef.2:19 læser vi, at

"I ere de helliges (tōn hagiōn) medborgere".

Dette lyder godt på dansk. Men oversætter vi istedet: "medborgere af de hellige", rejses straks spørgsmålet:

1) De danske oversættelser virker her noget rodede. Hele Hebræerbrevet omhandler Kristus som den *sande* Ypperstepræst, Der ofrede *een gang for alle*. Til trods herfor oversættes

a: flertalsformen i 9:23 direkte: "ved bedre ofre" uden hensyn til den sproglige figur, nemlig "det langt bedre offer", idet det drejer sig om Kristi ENE offer;

b: derimod i vers 24 og 25 oversættes flertalsformen med ental: "en Helligdom" og "Helligdommen", igen uden hensyn til den sproglige figur, der *både* skal oversættes med ental og forstærket: "den helligste Helligdom", hvilket netop er det Allerseligste, hvortil ypperstepræsten alene havde adgang kun een gang om året.

hvorledes er man medborger af en anden? Hvis vi derimod følger Hebræerbrevet, oversætter vi med:

"medborgere af Det Allerhelligste (nemlig det sande Tabernakel i Himmelen)",

og da begynder

vi måske at realisere lidt af, *hvad* der er "Hans arvs rigdomme i Herligheden".

Således indikerer også hele konteksten omkring Ef.2:19, at ovenstående er den bedre forståelse (idet vi oversætter mere ordret):

"I ere medborgere af Det Allerhelligste og tilhørende Guds hus (oikos), opbyggede på apostlenes og profeternes grundvold, idet Hovedhjørnestenen er Kristus Jesus Selv,
i Hvem hele bygningen (oikodomē) værende blevet sammenføjet vokser til (eis)
et helligt Tempel i Herren,
i Hvem også I blive med-opbyggede (sun-oikodomeisthe) til (eis) en Guds bolig i ånd¹⁾
(en pneumatī)".

Vi overlader det endelig til læseren at drage egne konklusioner i forbindelse med, at vi i fortsættelse af denne forståelse af tōn hagiōn vil oversætte nedenstående to tekster som følger:

Ef.4:12 "Han.....opfor højt over alle Himlene, for at Han skulle fylde alle ting. Og Han gav nogle som apostle.....profeter.....evangelister.....hyrder....lærere, til (pros med akkusativ:udtrykker mental retning: "under hensyntagen til") Det Allerhelligstes fuldkomne beredelse til (eis) en tjenestegerning, til (eis) Kristi Legemes op-byggelse (oikodomēn)".

Kol.1:12 ".....takke Faderen, Som gjorde os skikkede til (eis) andelen af arvelodden af Det Allerhelligste i Lyset".

C)"Hvilken Hans krafts overvættes storhed er overfor os, som tro"; dette er den tredje og sidste del af Pauli bøn. Har vi erkendt - og dette er forudsætningen - blot en del af indholdet af vores Kaldelse, da flyder heraf også en vis erkendelse af, *hvor stor* Hans kraft er overfor os. Det er signifikant at notere de tre steder i Efeserbrevet, hvor vi møder ordet "overvættes" (hyperballō), for derigennem forbindes de tre elementer, der særlig hører sammen med Herrens handlen overfor os som medlemmer af Kristi Legemes menighed:

"Hans KRAFTS overvættes storhed" (1:19).

"Sin NÅDES overvættes rigdom" (2:7).

"Kristi KÆRLIGHED, som overgår al erkendelse" (3:19).

"Hans krafts overvættes storhed" er *alt efter* eller *i overenstemmelse med* (kata) noget, nemlig samme kraft, hvormed Herren oprejstes og ophøjedes. Eller sagt på en anden måde: vores Kaldelse er i overenstemmelse med et særligt aspekt af Kristi ophøjelse; og dette er parallelt set tilfældet med alle Kaldelser, idet hver Kaldelse netop er forbunden med een eller flere af Kristi embeder.

Ophøjelsen ved Guds højre side er i denne sammenhæng - altså i sammenhæng med *vores* Kaldelse - navnlig forbunden med hele det himmelske aristokrati, hvilket er i fuld overenstemmelse med hele Hemmelighedens Administration, der netop vedrører Guds plan og formål for den *himmelske* del af Hans vældige rige, modsat de Administrationer og Kaldelser, der er forbunden med jorden, inklusive den nye himmel og jord. Vi håber passim, at det således er lykkedes os at gøre læseren klart, at hele spørgsmålet om erkendelse af de i Skriften forskellige omtalte Administrationer, at dette er netop et spørgsmål om også at erkende de forskellige Kaldelser i Kristus, idet formålet med, at Gud indretter een eller anden oikonomia, er ud-kaldelsen af een eller anden tilsvarende forsamling af frelst; og en sådan Kaldelses velsignelser og håb er afhængig af, hvilken af Kristi embeder denne Kaldelse er knyttet til. Som vi før har udtalt: vi er alle I KRISTUS; men HVAD vi er i Kristus afhænger af vores Kaldelse.

1) Læseren bedes netop overveje det interessante faktum, at Skriften så konsekvent benytter alle disse forskellige afledninger af oikos: "et hus"; inklusive ordet oiko-nomia.

Strukturen for det næste afsnit af Efeser-brevet (Ef.1:19 - 2:7) erkendes da således:

- A/ a/ 1:19 Virkekraft ("energi": energeia, energeō) Hans styrkes mægtighed.
 b/ 20 Udvirkede (energeō) i Den Kristus

← DA GUD

B/ c/ 20 Oprejste HAM
 c/ 20 Satte HAM
 c/ 22,23 Gav HAM

| Himmelske pladser
 | Kommende æon

C/ 23 Menigheden, som er Hans Legeme, Hans Fylde, Der fylder alle ting (ta panta) med alt (mest ordret).

- (A/ (a/ 2:1,2 Herskeren over Luftens magt.
 (b/ 2 Den ånd, der nu er virksom (energeō) i ulydighedens sønner (huios).

← MEN GUD

(B/ (c/ 4,5 Levendegjorde OS
 (c/ 6 Oprejste OS
 (c/ 6,7 Satte OS

} MED HAM

| Himmelske pladser
 | Kommende æoner

I hele dette afsnit er der sammenkoblet forskellige udtryk, der angiver magt eller styrke: Dunamis: "styrke, mirakel" (jvf. f.eks. "dynamisk"); Energeia: "energi, indgriben, virkekraft"; Kratos: styrke i betydningen evne til at holde fast; Ischus: "mægtighed, vældighed", styrke, der overkommer.

Lad os ikke forbigå, hvad denne ordbrug indikerer. Modsat Guds skabelses-handlinger, hvor Han "talte" og det "skete", er der her tale om en helt anden sfære. Synd, forløsning, retfærdighed; moralsk ondskab og Satans fjendskab kræver udvirkning af langt større kræfter og styrke end "blot" skabelse alene. Denne Herrens vældige styrkes virkekraft er nødvendiggjort ikke alene af opstandelsen, men også Kristi opfarelse, placering, for-rang og fylde (Ef.1:20-21).

Alt dette er skrevet, for at vi må forstå, "hvilken Hans krafts overvættes storhed er overfor os, som tro"; det er givet, at vores sind næppe reelt kan fatte det vidunderlige i, hvilken styrke Herren stiller os til rådighed. Men vi kan tro, hvad Han siger og handle derefter. Paulus, der som set var vores forbillede i meget, realiserede selv noget af denne Herrens vældige virkekraft til udøvelsen af hans gerning som tjener og Jesu Kristi fange for os hedninger.

"Den Guds Nådens Administration, som blev given mig til eder, at ved åbenbarelse blev Hemmeligheden kundgjort mig.....hvis tjener jeg er bleven ifølge den Guds Nådes gave, som blev given mig ved Hans magts (dunamis) virkekraft (energeia)" (Ef.3:2,3,7).

Bemærk, at Guds Nådes gave ikke er til at adskille fra erkendelsen af Hans magt og virkekraft. Det er noget helt gennemgående, at Hemmelighedens Administration i særlig grad er forbunden med netop *Kraft, Nåde og Kristi kærlighed*, alt sammen i overvættes mål.

I stærk modsætning til Herrens ophøjelse og Hans virkekraft, er sat "Herskeren over Luftens magt, den ånd, der nu er virksom i ulydighedens sønner". Denne fjendtlige åndemagt - som det andetsteds fra tydeligt fremgår er Satan - har som aktivitets-sfære "denne verdens æon" og tidspunktet er "nu", hvor han benytter den vældige kraft, der står ham til rådighed, nemlig "den ånd, der nu er virksom (energeo) i ulydighedens sønner". Lad os bemærke, at den vantro, der uafvidende bliver "energiseret" af denne magt, ikke derved kan regnes for uansvarlig for sine handlinger, for enhver, der er vantro igennem afvisning af Gud, er netop "ulydighedens sønner" (læs Rom.1:18-23,32). Modsat er Guds overvældende virkekraft *overfor os* behæftet med en vigtig tilføjelse: nemlig "overfor os, som tro". "Energiseringen" af mennesket i dets vandring her på jorden - på godt og ondt - er afhængig af vores egen medvirken, derom lader Skriften os ikke i tvivl; og derfor er vi alle under ansvar overfor Gud.